

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ YAZIM YÖNERGESİ

KOMİSYON ÜYELERİ

Prof. Dr. Ezel TAVŞANCIL

Prof. Dr. Yasemin KARAMAN KEPENEKÇİ

Doç. Dr. Ömay ÇOKLUK

Arş. Gör. Dr. Tuğçe ÖZMEN

Arş. Gör. Dr. Fatih KEZER

Arş. Gör. Şuheda ÖNAL

ANKARA

Ekim, 2013

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER.....	ii
BÖLÜM 1	1
GENEL BİÇİMSEL ÖZELLİKLER	1
1.1. Kâğıt Özellikleri.....	1
1.2.Kapak Sayfası	1
1.2.1. Dış Kapak.....	1
1.2.2. Tez/Rapor Sırtı.....	2
1.3. Metin İçi Biçimsel Özellikler.....	2
1.3.1. Kâğıt Kullanımı ve Yazı Alanı	2
1.3.2. Sayfa Numarası Verme	2
1.3.3. Yazı Tipi ve Boyutu.....	3
1.3.4. Satır Aralığı.....	3
1.3.5. Paragraflar	3
1.3.6. Başlık Sistemi	3
1.3.7. Düzeltmeler	4
1.3.8. Formüller ve Eşitlikler	4
1.3.9. Rakamlar	4
1.3.10. Alıntılar	5
1.3.11. Dipnot.....	5
BÖLÜM 2	6
TEZİN BÖLÜMLERİ.....	6
2.1. Ön Bölüm.....	7
2.1.1. Başlık (İç Kapak)	7
2.1.2. Onay	7
2.1.3. Bildirim	8
2.1.4. Özet	8
2.1.5. Summary	8
2.1.6. Önsöz	8
2.1.7. İçindekiler	8
2.1.8. Çizelgeler Dizini	8
2.1.9. Şekiller Dizini	9
2.1.10. Kısaltmalar ve/veya Semboller	9
2.2. Ana Bölüm	9
2.2.1. Giriş Bölümü.....	9
2.2.1.1. Problem/Problem Durumu	10

2.2.1.2. Amaç	10
2.2.1.3. Önem	11
2.2.1.4. Sayılılar	11
2.2.1.5. Sınırlılıklar	11
2.2.1.6. Tanımlar	11
2.2.1.7. Kısaltmalar ve/veya Semboller	12
2.2.3. Yöntem	12
2.2.3.1. Araştırma Modeli	12
2.2.3.2. Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu/Çalışma Materyali/Çalışma Belgesi/Denekler	12
2.2.3.3. Veriler ve Toplanması	13
2.2.3.3.1. Veri toplama araçları	13
2.2.3.4. Verilerin Analizi	13
2.2.4. Bulgular ve Yorumlar	14
2.2.5. Sonuç ve Öneriler	15
2.2.5.1. Sonuç	15
2.2.5.2. Öneriler	15
2.2.6. Metin İçi Kaynak Gösterimi	15
2.2.6.1. Tek Yazarlı/Çok Yazarlı Tek Çalışma	16
2.2.6.2. Aynı Soyadlı Yazarlar	16
2.2.6.3. Yazarı Belli Olmayan Çalışmalar	17
2.2.6.4. Aynı Araç İçinde İki veya Daha Fazla Çalışma	17
2.2.6.5. İkincil Kaynakların Kullanımı	17
2.2.6.6. Klasik / Çok Eski Çalışmalar	17
2.2.7. Çizelge, Şekil ve Diğer Materyallerin Gösterimi	18
2.3. Arka Bölüm	19
2.3.1. Kaynakların Gösterimi	19
2.3.1.1 Kitap	20
2.3.1.1.1. Tek yazarlı	20
2.3.1.1.2. Çok yazarlı	20
2.3.1.1.3. Çeviri	21
2.3.1.1.4. Editörlü bir kitapta bölüm	21
2.3.1.1.5. Tüzelkişi yazarlı	21
2.3.1.1.6. Ansiklopedi veya sözlük	21
2.3.1.2. Süreli Yayın (Makale)	21
2.3.1.2.1. Tek yazarlı dergi makalesi	21
2.3.1.2.2. Çok yazarlı dergi makalesi (Altı ve daha az)	22

2.3.1.2.3. Çok yazarlı dergi makalesi (Yedi ve daha fazla)	22
2.3.1.2.4. Baskıda olan makale.	22
2.3.1.2.5. Popüler dergi makalesi.....	22
2.3.1.2.6. Yazarı belirtilmiş gazete makalesi.	23
2.3.1.2.7. Yazarı belirtilmemiş gazete makalesi.	23
2.3.1.3. Yayınlanmamış Bildiri.....	23
2.3.1.4. Yayınlanmış Bildiri.....	23
2.3.1.5. Poster Bildiri	23
2.3.1.6. Tez-Yayınlanmamış	23
2.3.1.7. Tez- Yayınlanmış.....	24
2.3.1.7.1. Ticari veri tabanından alınan tez.....	24
2.3.1.7.2. Kurumsal veri tabanından alınan tez.....	24
2.3.1.7.3. İnternette alınmış tez.....	24
2.3.2. Ekler	24
2.3.3. Özgeçmiş.....	25
BÖLÜM 3	26
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ	26
BÖLÜM 4	27
TEZ ÖNERİSİ	27
KAYNAKLAR	29
EKLER	

EK A.1	Yüksek Lisans Tezi Dış Kapak Şablonu
EK A.2	Tezsiz Yüksek Lisans Projesi Dış Kapak Şablonu
EK A.3	Doktora Tezi Dış Kapak Şablonu
EK B.1	Bölüm Başı Olan Sayfalarda Yazı Alanı
EK B.2	Bölüm Başı Olmayan Sayfalarda Yazı Alanı
EK C.1	Yüksek Lisans Tezi İç Kapak Şablonu
EK C.2	Tezsiz Yüksek Lisans Projesi İç Kapak Şablonu
EK C.3	Doktora Tezi İç Kapak Şablonu
EK D	Üniversite Amblemi
EK E.1	Yüksek Lisans Tezi Onay Sayfası Şablonu
EK E.2	Tezsiz Yüksek Lisans Projesi Onay Sayfası Şablonu
EK E.3	Doktora Tezi Onay Sayfası Şablonu
EK F.1	Yüksek Lisans Tezi Bildirim Sayfası Örneği
EK F.2	Tezsiz Yüksek Lisans Projesi Bildirim Sayfası Örneği
EK F.3	Doktora Tezi Bildirim Sayfası Örneği
EK G	Özet Sayfası Örneği
EK H.1	İçindekiler Sayfası Örneği
EK H.2	Çizelgeler Dizini Sayfası Örneği
EK I	Kısaltmalar Sayfası Örneği
EK J	Bölüm Başı Sayfası Örneği

EK K Çizelge ve Şekil Örneği
EK L Özgeçmiş Örneği

BÖLÜM 1

GENEL BİÇİMSEL ÖZELLİKLER

Tezler biçimsel kurallara uygun raporlaştırılmalıdır. Bu biçimsel kuralların yanı sıra tez, yazım ve noktalama kurallarına uygun, üçüncü tekil şahıs ve geniş zaman kipiyle yazılmalıdır. Ancak bazı araştırma yaklaşımlarında birinci tekil şahıs ve diğer zaman kipleri kullanılabilir. Bu bölümde, kâğıt özellikleri, kapak sayfasına (dış, iç ve sırt) ilişkin ölçütler ve metin içi biçimsel kurallara ilişkin bilgiler yer almaktadır.

1.1. Kâğıt Özellikleri

Tezin basıldığı kâğıt, birinci hamur ve en az 75 gr, beyaz, A4 (21 x 29,7 cm) ölçüsünde olmalıdır.

1.2.Kapak Sayfası

Bu bölümde dış kapağın ve rapor sırtının yazım kuralları sunulmuştur.

1.2.1. Dış Kapak

Tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora programları için farklı dış kapak biçimleri kullanılmaktadır. Dış kapak, ilgili şablon dikkate alınarak düzenlenmelidir ([Ek A.1](#), [Ek A.2](#), [Ek A.3](#)). Dış kapak, kurum (üniversite/enstitü, anabilim dalı, program) adı, tezin/raporun adı, hangi düzeyde olduğu (yüksek lisans/doktora), tezi hazırlayanın adı ve soyadı, şehir adı ve tarih (ay ve yıl) olmak üzere beş öğeden oluşur. Dış kapak, ilgili şablonu ([Ek A.1](#), [Ek A.2](#), [Ek A.3](#)) bozmayacak şekilde yazı alanı ortalanmış olarak düzenlenmelidir. Kapak sayfasında kurum adı ve enstitü, Times New Roman 16 puntuyla; anabilim dalı, program, tezin/raporun başlığı, düzeyi, yazarın adı ve soyadı Calibri 14 puntuyla; büyük harflerle, kalın ve tek satır aralığı ile yazılmalıdır. Şehir adı ve tarih (ay ve yıl) Calibri 11 puntuyla ilk harfi büyük olmak üzere küçük harflerle yazılmalıdır. Başlığın, raporun içeriğini

yansıtmasına, 15 sözcüğü geçmemesine ve ters piramit (gittikçe daralan satırlar) biçiminde yazılmasına özen gösterilmelidir. Başlık matematiksel formül, sembol ve kısaltma içermemeli başlıkta“... Konusuna İlişkin Bir Çalışma”, “... Konusuna İlişkin Bir Araştırma” gibi ifadeler yer almamalıdır.

1.2.2. Tez/Rapor Sırtı

Tezin/Raporun sırtına yukarıdan aşağı okunacak biçimde, tezin/raporun yazarının adı, tezin/raporun adı, kabul edildiği yıl, düzeyi kısaltılmış biçimde (YL, TYL, DR) yer almalıdır ([Ek A.1](#), [Ek A.2](#), [Ek A.3](#)). Sırt yazısı Calibri 11 puntuyla yazılmalıdır.

1.3. Metin İçi Biçimsel Özellikler

Bu bölümde, kâğıt kullanımı ve yazı alanı, sayfa numarası verme, yazı tipi ve boyutu, satır aralığı, paragraflar, başlık sistemi, düzeltmeler, formüller ve eşitlikler, rakamlar, alıntılar, dipnot ve sonnot ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

1.3.1. Kâğıt Kullanımı ve Yazı Alanı

Tezin/raporun ana bölümü (tez metni) 150 sayfadan (Kaynakça, Ekler vb. tüm bölümler dahil olmak üzere) daha az ise tek yüze, 150 sayfadan daha fazla ise önlü arkalı basılmalıdır. Önlü arkalı basımlarda, tezin/raporun ön bölümünün (ön sayfalar) ana bölüme kadar tek yüze basılması gerekmektedir. Yazı alanı, kâğıdın sol ve sağ kenarlarından 3 cm, üst ve alt kenarlarından ise 2.5 cm boşluk bırakılacak biçimde düzenlenmelidir. Ön (Önsöz, İçindekiler vb.) ve arka (Kaynaklar, Ekler vb.) bölümdeki tüm başlıklar ile ana bölümdeki bölüm başlıklarının (Giriş, Yöntem vb.) yer aldığı sayfalarda başlık, üstten 2.5 satır aralığında tek boşluk bırakıldıktan sonra başlamalıdır ([Ek B.1](#) ve [Ek B.2](#)).

1.3.2. Sayfa Numarası Verme

Bölüm başlığı olan sayfaların dışındaki bütün sayfa numaraları sağ üst köşede yer almalı, aynı yazı tipinde ve büyüklüğünde olmalıdır. Bölüm başlığı olan sayfalarda sayfa numaraları alt ortada olmalıdır. Tezin/Raporun ön bölümü, küçük

harf Romen rakamları (i, ii, iii, iv, ...) ile numaralandırılır. Başlık sayfası ve onay sayfasında sayfa numarası yazılmaz ancak sonraki sayfa iii ile başlayarak devam eder. Tezin/Raporun ana metninin ilk sayfası 1'den (Arap rakamı ile) başlayarak, eklerin sonuna kadar devam eder. Sayfa numarası, bölüm başlarında alt ortaya ([Ek B.1](#)), izleyen sayfalarda sağ üst köşeye ([Ek B.2](#)) yazılmalıdır. Önlü arkalı basımlarda, sayfa numaraları, ön yüzde sağ üst ve arka yüzde sol üst köşeye gelecek biçimde kitap düzeninde yazılmalıdır.

1.3.3. Yazı Tipi ve Boyutu

Tez/Rapor, Times New Roman yazı tipinde ve 12 punto büyüklüğünde yazılmalıdır. Yazı tipi ve boyutu bakımından metin içinde tutarlılık olmalıdır. Çizelge, şekil ve eklerin punto büyüklükleri için ilgili bölümlerdeki açıklamalara bakınız (Bkz. 2.2.7. Çizelge, Şekil ve Diğer Materyallerin Gösterimi).

1.3.4. Satır Aralığı

Metin içinde satır aralarında 1.5 satır olmalıdır. Çizelge ve eklerde tek satır aralığı kullanılmalıdır. Kaynaklarda her bir referans tek satır aralığı ile yazılmalı, her referans arasında bir buçuk (1.5) satır aralığı ve 0 nk olmalıdır. Doğrudan alıntılarda uygulanacak satır aralıkları için ilgili bölüme (Bkz. 1.3.10. Alıntılar) bakınız.

1.3.5. Paragraflar

Metin, soldan ve sağdan hizalanarak (iki yana yaslı) yazılmalıdır. Paragrafların ilk satırı, yedi (7) harf eninde girintili olmalı; paragraflar arasında boşluk bırakılmamalıdır. Paragraflar tek cümleden oluşmamalıdır. Yeni sayfaya geçerken paragraf bölünecekse sayfa sonunda en az iki satırlık cümle bulunmasına dikkat edilmelidir.

1.3.6. Başlık Sistemi

Tezde/raporda, Çizelge 1'de görüleceği gibi ana bölüm başlığı dışında dört alt bölüm başlığı kullanılabilir.

Çizelge 1

Başlık Sistemi

Başlık	Biçim
Ana Bölüm	1.ORTALANMIŞ, KALIN TÜM HARFLER BÜYÜK
Düzyey 1	1.1. Ortalanmış, Kalın, Sözcüklerin İlk Harfleri Büyük
Düzyey 2	<i>1.1.1.Ortalanmış, İtalik, Sözcüklerin İlk Harfleri Büyük</i>
Düzyey 3	<i>1.1.1.1. Sola Yaslanmış, İtalik, Sözcüklerin İlk Harfleri Büyük</i>
Düzyey 4	<i>1.1.1.1.1.Girintili, italik, sadece ilk sözcüğün ilk harfi büyük diğer sözcükler küçük harfle yazılır ve nokta ile biter.</i>

Kaynak. Amerikan Psikoloji Derneği Yayım Kılavuzu, 2009.

Başlık düzeylerinin çok olduğu durumlarda başlıklar numaralandırılarak kullanılabilir. Başlık düzeylerinin az olduğu durumlarda ise başlık düzeyleri art arda gelmesi koşuluyla düzey 1 ve düzey 2 kullanılabilceği gibi düzey 2 ve düzey 3 de kullanılabilir. Başlık ve bir önceki metin arasında iki (2) satır aralığı; başlığa ait metinle başlık arasında tek (1) satır aralığı bir boşluk bırakılmalıdır. Bütün ana ve alt başlıklardan sonra en az iki satırlık açıklayıcı bir giriş paragrafı olmalıdır.

1.3.7. Düzeltmeler

Tüm düzeltmeler tez basılmadan önce bilgisayar ortamında yapılmalıdır. Tez basıldıktan sonra sayfa üzerinde herhangi bir silme ya da ekleme işlemi yapılmamalıdır.

1.3.8. Formüller ve Eşitlikler

Formüller ve eşitlikler uygun programda hazırlanarak sunulmalıdır. Eğer atıfta bulunuluyorsa, numarası belirtilmelidir. Her bir formül ve eşitlik parantez içinde numaralandırılmalı, bu numara sağa dayalı olarak yazılmalıdır. Formüllerin ve eşitliklerin yazımına yeni bir satırdan başlanmalı; öncesinde ve sonrasında 1.5 satır aralığı korunarak iki boşluk bırakılmalıdır.

1.3.9. Rakamlar

Metin içinde tek basamaklı sayılar rakamla değil yazıyla yazılmalıdır. Ondalık sayıların gösteriminde nokta kullanılmalı ve zorunlu durumların dışında noktadan sonra iki basamağa yer verilmelidir. Cümleye rakamla başlanmamalıdır; eğer cümleye rakamla başlanması zorunlu ise rakam yazıyla yazılmalıdır.

1.3.10. Alıntılar

Üç veya daha az satırdan oluşan kısa, doğrudan alıntılar metin içinde “tırnak içinde” verilmelidir. Üç satırı geçen alıntılar, metnin bir alt satırına geçilerek, tek satır aralığı, dört harf eninde soldan girintili ve bloklanmış olarak yazılmalıdır; tırnak içinde olmamalıdır. Şiirden alıntı yapılıyorsa, iki veya daha uzun satır ise metinden ayrı, değiştirilmeden, ortalanmış ve tırnak içine almadan sunulmalıdır.

1.3.11. Dipnot

Tez yazarı, zorunlu durumlarda dipnot kullanabilir. Dipnot numarası verirken Arap rakamları veya yıldız (*) kullanılabilir. Dipnotlar, 10 puntuyla tek satır aralığı ile yazılmalıdır. Birden fazla dipnot varsa aralarında 1.5 satır aralığı bırakılmalıdır.

BÖLÜM 2

TEZİN BÖLÜMLERİ

Her tez üç ana bölümden oluşur.¹

Ön bölüm: Ön sayfalar

Ana Bölüm: Tez metni²

Arka Bölüm: Kaynaklar dizini, ekler ve özgeçmiş

Ön Bölüm

Başlık/İç Kapak

Kabul/Onay

Bildirim

Özet

Summary

Teşekkür

Önsöz

İçindekiler

Çizelgeler Dizini

Şekiller Dizini

Kısaltmalar/Semboller³

Ana Bölüm

Giriş

Problem/Problem Durumu

Amaç

Önem

Sayıtlar (Varsa)

Sınırlılıklar

Tanımlar (Varsa)

Kısaltmalar (Varsa)

Yöntem

¹Her bölüme ilişkin sayfa düzeni örnekleri kılavuzun sonunda eklerde verilmiştir.

² Başlıklar, tez konusu ve danışman önerisine/onayına göre bilimsel gerekçelerle farklılık gösterebilir.

³ Varsa tanımlardan sonra verilebilir.

Araştırma Modeli
 Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu/Çalışma Materyali/Çalışma
 Belgesi/Denekler
 Veriler ve Toplanması
 Verilerin Analizi
 Bulgular ve Yorumlar
 Sonuç ve Öneriler
 Sonuç
 Öneriler

Arka Bölüm

Kaynaklar
 Ekler
 Özgeçmiş

2.1. Ön Bölüm

Bu bölümde, iç kapak da dâhil olmak üzere tüm başlıklar ayrı sayfada yer almalıdır. Başlık ortalanmış, sayfanın üst boşluğu 4 cm olmalıdır.

2.1.1. Başlık (İç Kapak)

İç kapağın düzeni, dış kapağın düzeni ile aynı olmalıdır; dış kapaktan farklı olarak, danışmanın adı ve soyadı, tezi/raporu hazırlayanın adından sonra Calibri 14 punto büyüklüğünde yazılmalıdır ([Ek C.1](#), [Ek C.2](#), [Ek C.3](#)). Dış kapak ile iç kapak arasına boş bir sayfa eklenmeli, boş sayfadan sonra Üniversite ambleminin olduğu sayfa yer almalıdır ([Ek D](#)).

2.1.2. Onay

Jüri üyeleri ve enstitü müdürü tarafından ıslak olarak (mavi mürekkepli kalemle) imzalanmalıdır. Tezsiz Yüksek Lisans, Tezli Yüksek Lisans veya Doktora programları için farklı biçimler kullanılmaktadır. Onay sayfasını oluştururken ekte yer alan ilgili şablonu dikkate alınız ([Ek E.1](#), [Ek E.2](#), [Ek E.3](#)).

2.1.3. Bildirim

Aday tarafından ıslak olarak (mavi mürekkepli kalemle) imzalanmalıdır ([Ek F.1](#), [Ek F.2](#), [Ek F.3](#)).

2.1.4. Özet

Özet, araştırmanın amacını, yöntemini, önemli bulgularını ve sonuçlarını kapsayacak biçimde, 200 – 250 sözcük arasında olmalıdır; referans veya grafik içermemelidir. Özeti sonuna en az üç, en fazla beş anahtar sözcük eklenmelidir ([Ek G](#)).

2.1.5. Summary

Türkçe özeti İngilizce çevirisi olmalıdır. Anahtar sözcüklerin İngilizce karşılıkları eklenmelidir.

2.1.6. Önsöz

Tezin yazarı önsözde tezin yazarı, tez süreci, konusu vb. gibi söz etmek istediği önemli noktalara vurgu yaparak; akademik olarak katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlara teşekkürlerini rapor diline uygun bir biçimde sunmalıdır. Teşekkür, önsözü izleyen ayrı bir sayfada da yer alabilir.

2.1.7. İçindekiler

İçindekiler, metin içindeki başlıklarla, ad ve düzey açısından tutarlı olmalıdır. Bölüm başlıkları yazı alanı kenarından başlamalıdır. Her başlık düzeyi, bir önceki başlık düzeyinden, üç (3) harf girintili olarak tek satır aralığı ile yazılmalıdır. Eklere ilişkin başlıklar ve sayfa numaraları da belirtilmelidir ([Ek H.1](#)).

2.1.8. Çizelgeler Dizini

Çizelgeler dizini, metin içindeki çizelge numarası ve çizelge başlıkları ile sayı ve ad açısından tutarlı olmalıdır ([Ek H.2](#)). Çizelge kullanılmamış ise çizelgeler sayfası bulunmaz.

2.1.9. Şekiller Dizini

Şekiller dizini, metin içindeki şekil numaraları ve şekil başlıkları ile sayı ve ad açısından tutarlı olmalıdır; çizelgeler dizini sayfasına benzer biçimde düzenlenmelidir. Eğer üç ve daha az sayıda ise ayrı sayfada verilmemeli, çizelgeler dizininin altına yine başlık yazılarak eklenmelidir. Şekil kullanılmamış ise şekiller sayfası bulunmaz. Fotoğraflar ve resimler, şekiller dizini adı altında yer almalıdır.

2.1.10. Kısaltmalar ve/veya Semboller

Raporda kısaltılmasına gereksinim duyulan kurum, ölçme aracı adı vb. olduğunda bunların rapor içinde ilk geçtiği yerde açık biçimde yazılması ve kısaltmasının ayraç içinde verilmesi gerekir. Bundan sonra kısaltılan adın tüm raporda kısaltılmış biçimi kullanılmalıdır. Kısaltmalar, “Tanımlar” başlığından sonra ayrı bir başlık olarak verilebilir ([Ek I](#)).

2.2. Ana Bölüm

Ana bölüm, projelerde 15000, yüksek lisans tezlerinde 30000, doktora tezlerinde 60000 sözcüğü geçmemelidir. Zorunlu durumlarda bu sınır %5 artırılabilir. Her bir bölümde ana bölüm başlıkları BÖLÜM 1, BÖLÜM 2 olarak Arap rakamı ile numaralandırılır ([Ek J](#)).

2.2.1. Giriş Bölümü

Bu bölümde çalışmanın problemi/problem durumu tartışılarak açıklanmalı; amacı, önemi, varsa sayıltıları ve sınırlılıkları belirtilmelidir. Araştırmaya özgü önemli kavramların tanımları, tanımlar başlığı altında verilmeli, varsa kısaltmalar yazılmalıdır. Giriş bölümünde ikinci ve üçüncü, gerektiğinde dördüncü düzeyde alt başlıklar bulunabilir.

Araştırmacılar giriş bölümünü iki farklı yaklaşımla oluşturabilir:

Birinci yaklaşımda “Giriş” başlığının hemen altında tez konusunda önceden var olan kuramsal ve uygulamalı alan yazın bilgilerine ve ilgili araştırmalara yer verilerek problemin tanımlanması için uygun zeminin oluşturulması (gerekçelendirilmesi, neden önemli olduğunun ifade edilmesi) sağlanır. Alan yazın

bilgileri problem durumunu açıklamada kullanıldıktan sonra, problem cümlesi “Giriş” başlığı altında değil, “Problem/Problem Durumu” başlığı altında yazılmalıdır.

İkinci yaklaşımda araştırmacı problemine gerekçe oluşturacak tüm kuramsal ve uygulamalı alan yazın bilgilerine ve ilgili araştırmalara “Problem/Problem Durumu” başlığı altında yer verir. Problemin tanımlanması için uygun zeminin hazırlanmasının ardından bu bölüm bir problem cümlesi ile sonlanır. Ayrıca “Problem Cümlesi” başlığı kullanılmaz.

2.2.1.1. Problem/Problem Durumu

Yukarıda “Giriş” başlığı altında söz edilen yaklaşımlardan hangisinin benimsendiğine bağlı olarak bu bölümde sadece problem cümlesine yer verilebilir (birinci yaklaşım) ya da alanyazın bilgilerinin ve ilgili araştırmaların tümü bu başlık altında sunularak (ikinci yaklaşım), neden böyle bir araştırma yapılmasına gerek duyulduğunu belirten düz cümle biçiminde bir problem cümlesi ile bölüm sonlandırılır. Problem durumu tanımlanırken genelden özele doğru bir akış izlenir.

Birinci ya da ikinci yaklaşımdan hangisi benimsenirse benimsensin, ilgili araştırmaların özetlenmesinde araştırmacılar farklı yaklaşımlar izleyebilirler. Örneğin bir çalışmada ilgili araştırmalar yurtiçinde ve yurtdışında yapılmış araştırmalar alt başlıkları altında zamandizinsel (kronolojik) bir sıralama ile verilirken, bir başka çalışmada incelenen değişkenlere göre (cinsiyetin incelendiği araştırmalar, sosyo-ekonomik düzeyin incelendiği araştırmalar vb.) gruplandırılarak sunulabilir.

2.2.1.2. Amaç

Amaç, araştırma probleminin somut bir biçimde (değişkenleri de belirterek) ifade edilmesidir. Tezin amacı, ele alınan konuda nelerin araştırıldığını açıklar. Başka bir deyişle, araştırma sonunda elde edilecek sonuçlarla neyin hedeflendiğini belirtir. Amaç alt bölümünde, genel amaç ve ayrıntılı alt amaçlar bulunur. Probleme dayalı olarak yazılan araştırmanın genel amacı düz cümle biçimindedir. Bu genel amaca ilişkin ayrıntılı alt amaçlar araştırma türüne, modeline uygun olarak soru ve/veya denence biçiminde belirtilir.

2.2.1.3. Önem

Önem bölümünde, araştırma sonuçlarının kurama ve/veya uygulamaya katkısı, bu sonuçların hangi sorunların çözümünde ve nasıl kullanılabileceği açıklanır. Araştırmacı, araştırmanın önemini ortaya koyamıyorsa araştırmadan vazgeçmelidir.

2.2.1.4. Sayıtlar

Araştırmayı etkileyeceği düşünülen, doğruluğundan büyük ölçüde emin olunan denenmeyen/denenemeyen yargılardır. Doğru kabul edilip denenmediği için araştırmada sayıtları olabildiğince az sayıda tutmak, gereksiz yere çoğaltmamak araştırma sonuçlarının geçerliği açısından önemlidir. Araştırma sonuçlarının geçerliği, bu yargıların doğruluğuna bağlıdır. Araştırmada sayıtlı olabilecek denenmemiş yargılar varsa, araştırmacı bunları görememiş ve yazmamışsa bu durum da araştırma sonuçlarının geçerliğini düşürür.

2.2.1.5. Sınırlılıklar

Sınırlılıklar araştırmada ele alınan problemin değişkenlerine ve araştırmanın yöntemine ilişkin olabilir. Bu sınırlılıklar zaman, maliyet ve değişkenlerin kontrolüne bağlı olarak da ortaya çıkabilir. Sınırlılıklar, araştırmacının yapmak isteyip de çeşitli nedenlerle yapamadığı durumların belirtilmesidir. Araştırma bulguları, verilen sınırlılıklar içinde geçerlidir.

2.2.1.6. Tanımlar

Araştırmada yanlış anlamalara ve değişik yorumlara neden olabilecek, sık kullanılan kavramların tanımları verilmelidir. Tanımlar, belli soyut kavramlara açıklık getirmek amacı ile ikinci bir yorumu gerektirmeyecek biçimde, açık seçik ve araştırmaya özgü olmalıdır. Bu tür tanımlar, işlevsel ya da başka bir deyişle işe vuruk (operasyonel) tanımlar olarak adlandırılır. İşlevsel tanım, kavramların gözlenebilir, ölçülebilir özelliklerle tanıtılması, soyutun somuta indirgenmesidir. Bir kavramın bir başka kavramla tanımı yapılmamalıdır.

2.2.1.7. *Kısaltmalar ve/veya Semboller*

Araştırma raporunda kısaltmalar kullanılıyor ise bunlar bir liste halinde açık adları ile birlikte ön bölümde veya tanımlar başlığından hemen sonra ayrı bir başlık altında verilebilir. Araştırmada semboller kullanılmış ise “Kısaltmalar ve Semboller” başlığı altında verilmesi uygundur.

2.2.3. *Yöntem*

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem/çalışma grubu/çalışma materyali/çalışma belgesi/denekler, veriler ve toplanması, verilerin analizi başlıklarına yer verilmelidir. Aşağıda sözü edilen başlıklara ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

2.2.3.1. *Araştırma Modeli*

Araştırma modeli, araştırmanın amacına ulaşmasını sağlayacak en uygun ve ekonomik tasarımdır. Bu başlık altında öncelikle çalışmanın türüne (nicel ya da nitel) değinilmeli, ardından söz konusu türler içerisinde yer alan desenlerden hangisine uygun olduğu belirtilmeli ve desenin temel özelliklerinden, seçilme nedeninden ve yararlarından söz edilmelidir.

2.2.3.2. *Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu/Çalışma Materyali/Çalışma Belgesi/Denekler*

Evren ve örneklem/çalışma grubu/çalışma materyali/çalışma belgesi/denekler başlıklarından araştırmanın hedef kitlesine/materyaline uygun olan biri kullanılmalıdır. Bu başlık altında araştırmada yer alan grubun/materyalin seçilme sürecine ilişkin bilgilere ve grubun/materyalin temel özelliklerine ilişkin ayrıntılara yer verilmelidir. Evrenden örneklem alma yoluna gidilmişse evren tanımlanmalı, örneklemin nasıl belirlendiğine ilişkin örnekleme yöntemine ve örneklem büyüklüğünün hesaplanmasına ilişkin bilgiler verilmelidir. Evren üzerinde çalışılmışsa evrenin, örneklem alma yoluna gidilmişse örneklemin ya da diğer grup

ve materyallerin araştırma açısından önemli bazı özelliklerine (değişkenlerine) ilişkin dağılımları sunulmalıdır.

2.2.3.3. Veriler ve Toplanması

Veriler ve toplanması başlığı altında veri toplama sürecinde gerçekleştirilen işlemlere ayrıntılı olarak yer verilmelidir. Öncelikle hangi verilere gereksinim duyulduğu ve bu verilerin nasıl toplandığı ya da elde edildiği açıklanmalıdır. Araştırmada belirtilen verilerin toplanmasına ilişkin süreçte yapılan işlemlere (geliştirme, uyarlama, izin alma vb.) değinilmelidir. İzin belgelerinin eklerde yer aldığına ilişkin atıflar da bu bölümde yapılır. Araştırmada tek bir veri toplama aracı kullanılmışsa aracın tanıtımına bu başlık altında yer verilebilir. Ancak birden fazla araç kullanılmışsa “Veri Toplama Araçları” başlığı biçiminde ayrı bir başlık kullanılabilir.

Araştırma deneysel ise yapılan işlemin tanıtımı da bu başlık altında yapılmalıdır. Deneysel desenlerde söz konusu başlık, “İşlem” olarak değiştirilebilir.

2.2.3.3.1. *Veri toplama araçları.* Veri toplama araçları başlığı altında, araştırmanın verilerinin toplanmasında kullanılan araçların tanıtımına yer verilmelidir. İster hazır ölçme araçları (araştırmacı ya da başka araştırmacılar tarafından önceden geliştirilmiş) kullanılsın, isterse araştırmacı tarafından yeni geliştirilmiş, uyarlanmış araçlar kullanılsın, bu araçların geliştirilme amaçlarından, geliştirilme sürecinde yapılan işlemlerden, aracın madde sayısı, yanıtlanma biçimi, geçerlik-güvenirlik vb. teknik özelliklerinden söz edilmelidir. Veri toplama araçları önceden geliştirilmiş ya da uyarlanmış ise bu durumda araştırmacı kendi araştırması kapsamında araca ilişkin yaptığı çalışmaların neler olduğu hakkında da bilgi vermelidir.

2.2.3.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizi başlığı altında, araştırmanın alt amaçlarında yer alan her bir sorunun yanıtlanmasına ya da denencelerin test edilmesine karşılık gelen veri analizi tekniği belirtilmeli; tekniğin seçilme gerekçesi ve sayıtlarının test edilmesine ilişkin

işlemler bu başlık altında yer almalıdır. Ayrıca analizler için benimsenen manidarlık düzeyi ve varsa kullanılan paket programlar burada yazılmalıdır.

2.2.4. Bulgular ve Yorumlar

Bulgu problemin çözümüne ilişkin bilgidir. Bu bölümde verilere ilişkin analizler sonucunda elde edilen bilgiler, araştırmanın alt amaçlarının verildiği sırayla uygun başlıklar altında sunulur. Araştırmacının, verileri daha anlaşılır hale getirmek için gerekli yerlerde çizelge, grafik, şekil, fotoğraf vb. eklemesi beklenir. Çizelgelerde yer alan tüm bilgilerin metinde tekrar edilmemesi, önemli olanların vurgulanarak özetlenmesi gerekir.

Bulguların mutlaka yorumlanması gerekir. Yorum bulgulara araştırma amaçları doğrultusunda verilen anlamdır. Bulgulara ne kadar değişik açılardan bakılabilir ve bulgular çok yönlü değerlendirilebilirse, yorumun geçerlik olasılığı o derece artar. Yorum son yargı ya da sonuç değil, serbest tartışmadır.

Alt amaçlardaki sorulara yanıt oluşturan bulgulara yer verilmeli, test edilen denencelerin kabul ya da ret edilip edilmedikleri ve amaçlara ne ölçüde varıldığı yazılmalıdır. Bu bir iç yorumdur ve verilerin analizi ile elde edilen bulguların kendi içinde değerlendirilmesi anlamına gelir. Örneğin, nicel bir araştırmada yapılması gereken iç yorum, analiz sonuçlarının manidar olup olmadığına karar vermek ve yorumlamaktır. Bulgular ayrıca, Giriş, Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar bölümlerinde verilen bilgiler çerçevesinde de tartışılmalıdır. Bu da dış yorumdur. Bu bölümde çalışmanın bilime nasıl bir katkıda bulunduğu mutlaka belirtilmeli, özgün kısımları vurgulanmalıdır. Yorumlarda, daha çok, Giriş, Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar bölümlerinde söz edilen denencelerin tez çalışması ile elde edilen bulgularla ne ölçüde desteklendiği üzerinde durulmalı, desteklenmediği durumda bunun olası nedenleri tartışılmalıdır.

Bulguları aşan, aşırı yorumlardan kaçınılmalıdır. Yorumlar bulguların hemen arkasından ayrı paragrafta verilebileceği gibi tekrarlardan kaçınmak için bulguların tümü sunulduktan sonra da yazılabilir.

2.2.5. Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde “Sonuç” ve “Öneriler” olarak iki ayrı alt bölüm vardır.

2.2.5.1. Sonuç

Tez çalışmasından elde edilen sonuçlar, olabildiğince genel ve açıkça anlaşılacak biçimde yazılmalıdır. Sonuç bölümünün, bulguların bir özeti ya da kısa bir tekrarı olmadığı ve bulgulara ilişkin yapılan yorumlardan sonra araştırmacının yargısı olduğu bilinmelidir. Sonuçların, okumayı kolaylaştırması açısından alt amaçlar doğrultusunda maddeler halinde yazılması tercih edilmelidir.

2.2.5.2. Öneriler

Öneriler başlığı altında mutlaka araştırmadan elde edilen bulgulardan yola çıkılarak kurumlara, benzer konularda çalışma yapacak araştırmacılara, uygulayıcılara vb. yönelik önerilere yer verilmelidir. Araştırmacı, ele aldığı problemin çözümüne ilişkin önerilere ve kendi çalışmasındaki sınırlılıkları göz önünde bulundurarak, sonraki çalışmalarda giderilmesinin yararlı olduğunu düşündüğü eksikliklere yönelik önerilere de yer vermelidir. Araştırmacı, kendi araştırmasından çıkartılması mümkün olmayan, çok genel öneriler yazmamaya dikkat etmelidir.

2.2.6. Metin İçi Kaynak Gösterimi

Metin içi kaynak gösteriminde Amerikan Psikoloji Derneği (APA-American Psychological Association) Yayın Kılavuzu biçemi (stili) öncelikli olarak benimsenmiştir. Disiplinlerarası farklar göz önüne alındığında danışman onayıyla farklı biçimler de kullanılabilir. Metin içi kaynak gösterimi, metnin tamamında tutarlı ve tek bir biçime uygun olmalıdır.

APA Yayın Kılavuzu'nun altıncı basımı çerçevesinde sık kullanılan gösterimlere ilişkin örnekler ilgili başlıklar altında aşağıda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için APA Yazım Kılavuzu'nun altıncı basımına başvurunuz.

2.2.6.1. Tek Yazarlı/Çok Yazarlı Tek Çalışma

Yazarın soyadı (Jr., Von, De gibi son ekler kullanılamaz) ve çalışmanın tarihi yazılır. Metin içi gösterimleri Çizelge 2’de verilmiştir.

Çizelge 2

Tek Yazarlı/Çok Yazarlı Çalışmaların Metin İçi Kaynak Gösterimi

Alıntı tipi	Metin içinde ilk kez gösterilmesi	Metin içinde daha sonraki gösterimi	Ayraç içi biçimi, metin içinde ilk kez gösterimi	Ayraç içi biçimi, metin içinde daha sonraki gösterimi
Tek yazar tarafından bir çalışma	Karasar (2010)	Karasar (2010)	(Karasar, 2010)	(Karasar, 2010)
İki yazar tarafından bir çalışma	Yıldırım ve Şimşek (2010)	Yıldırım ve Şimşek (2010)	(Yıldırım ve Şimşek, 2010)	(Yıldırım ve Şimşek, 2010)
Üç yazar tarafından bir çalışma	Yıldırım, Şimşek ve Atalay (2010)	Yıldırım ve diğerleri (2010)	(Yıldırım, Şimşek ve Atalay, 2010)	(Yıldırım ve diğerleri, 2010)
Dört yazar tarafından bir çalışma	Yıldırım, Şimşek, Atalay ve Özkan (2010)	Yıldırım ve diğerleri (2010)	(Yıldırım, Şimşek, Atalay ve Özkan, 2010)	(Yıldırım ve diğerleri, 2010)
Beş yazar tarafından bir çalışma	Yıldırım, Şimşek, Atalay, Özkan ve Baykal (2010)	Yıldırım ve diğerleri (2010)	(Yıldırım, Şimşek, Atalay, Özkan ve Baykal, 2010)	(Yıldırım ve diğerleri, 2010)
Altı veya daha fazla yazar tarafından bir çalışma	Yıldırım ve diğerleri (2010)	Yıldırım ve diğerleri (2010)	(Yıldırım ve diğerleri, 2010)	(Yıldırım ve diğerleri, 2010)
Yazarlardan oluşan bir grup (Kısaltması anlaşılabilir ise)	National Institute of Mental Health (NIMH, 2010)	NIHM (2010)	(National Institute of Mental Health (NIMH), 2010)	(NIMH, 2010)
Yazarlardan oluşan bir grup (Kısaltması yok)	Pittsburgh Üniversitesi (2010)	Pittsburgh Üniversitesi (2010)	(Pittsburgh Üniversitesi, 2010)	(Pittsburgh Üniversitesi, 2010)

2.2.6.2. Aynı Soyadlı Yazarlar

Aynı soyadlı yazarların, metin içinde adlarının baş harfleri verilir.

Örnek: N.Özdemir (1985) ve M.Özdemir (1986) ...

2.2.6.3. Yazarı Belli Olmayan Çalışmalar

Kaynaklar'da belirtilen başlık ve yıl ile birlikte verilir. Eğer makale, kitap bölümü veya web sayfası ise başlık tırnak içinde; süreli yayın/dergi, kitap, broşür veya kitap ise başlık italik olarak yazılır.

Örnek: (“Study finds”, 2007)

College Bound Seniors (2008) adlı kitap ...

Eğer bir çalışma “anonim” ise aşağıda gösterildiği gibi yazılır.

Örnek: ...(Anonim, 2009)

2.2.6.4. Aynı Ayraç İçinde İki veya Daha Fazla Çalışma

Kaynaklarda verilen alfabetik sırayla yazılır. Aynı yazara ait birden fazla çalışma yayın yılı gözetilerek yazılır. Baskıda olan yayınlar en sona yazılır. Önce yazarların soyadı, daha sonra her bir çalışmanın yılı verilir.

Örnek: ...(Köklü ve Büyüköztürk, 1991, 1993)

(Balcı, 1984, 1990, 1993, basımda)

Farklı yazarlar tarafından yapılan iki veya daha fazla çalışmaya ayraç içinde, ilk yazarın soyadına göre alfabetik sırayla noktalı virgülle ayrılmış olarak yazılır.

Örnek: Çeşitli çalışmalar (Miller, 1999; Sharfanske ve Mahoney, 1998)

Aynı yazarın/yazarların aynı yıl içinde yaptığı çalışmalar, yılın sonuna *a*, *b*, *c* eklenerek yazılır. Bu ekler, kaynaklardaki sıraya göre (makale, kitap bölümünün adının alfabetik sıralamasına göre) yazılır.

Örnek: Çeşitli çalışmalar (Derryberry ve Reed, 2003a, 2003b, baskıda-a; Rothbard, 2005a, 2005b)

2.2.6.5. İkincil Kaynakların Kullanımı

Örnek: Allport's diary (akt: Nicholson, 2009)

2.2.6.6. Klasik / Çok Eski Çalışmalar

Çok eski bir çalışma olduğu için yayın yılı bilinmiyor ise, çeviri yapıldığı / uyarlandığı yıl alıntı yapılır. [çev.,]eklenir. Kullanılan sürümün yılının sonuna *sürüm* eklenir. Özgün (orijinal) yayının tarihi biliniyorsa alıntıda yer verilir.

Örnek: (Aristotle, çev., 1931)

James (1890/1993)

2.2.7. Çizelge, Şekil ve Diğer Materyallerin Gösterimi

Çizelgeler ve şekiller, metin içinde söz edildikleri sırayla, çizelge numaraları Arap rakamlarıyla numaralandırılarak verilir. Çizelge ve şekil başlıkları fazla kısa ya da fazla ayrıntılı olmamalıdır. Metin içerisinde “yukarıdaki çizelge/şekil”, “aşağıdaki çizelge/şekil” gibi ifadeler yerine çizelge numarası kullanılmalıdır. Çizelgeler kendi başlarına anlaşılacak şekilde düzenlenmelidir. Metin içerisinde verilebilecek bilgiler çizelge olarak sunulmamalı, çizelgeler gereksiz yere çoğaltılmamalıdır. Times New Roman yazı tipinde –tüm tezde aynı boyut kullanılmak koşuluyla- 11 ya da 12 punto büyüklüğünde yazılmalıdır.

Çizelgenin ilk sütununda yer alan değişkenler, ölçek, kategori adları vb. sola dayalı verilmelidir. Çizelge içerisinde kullanılan sayılar hücre içinde sağa dayalı ve basamaklarına göre hizalanmış olmalıdır. Ondalık sayıların gösteriminde nokta kullanılmalı ve zorunlu durumların dışında noktadan sonra gelen rakamlar matematik kurallarına uygun olarak iki basamağa yuvarlanmalıdır.

Çizelge numarası ve başlığı çizelgenin üstünde, aralarında bir satır boşluk bırakılarak sola yaslı ve 12 punto olmalıdır. İlk satıra çizelge numarası, normal ve sola yaslı, ikinci satıra çizelge başlığı yine sola yaslı ve italik olarak yazılmalıdır. Şekil başlıkları ise olabildiğince kısa, tek satırı geçmeyecek biçimde, şeklin altında ve sola yaslı olarak yer almalıdır. Şekil numarası italik, şekil başlığı ise normal yazılır. Çizelge veya şekle ilişkin kaynak bilgisi, çizelge ve şeklin altında sola dayalı olarak verilmelidir. Çizelge tek satır aralığında oluşturulmalı, başlığı ile çizelge arasında boşluk bırakılmamalıdır, çizelge başlığı ile önceki ve sonraki metin arasında iki satır aralığında tek boşluk bırakılmalıdır. Şekil başlıklarında da aynı biçimde şekil ve şekil başlığı arasında tek satır boşluk olmalıdır. Çalışmada kullanılan istatistiksel teknikler raporlanırken çizelgelerden yararlanılmak isteniyorsa her tekniğin farklı şekilde sunumu göz önüne alınarak APA Yayın Kılavuzunun altıncı basımında belirtilen ölçütler doğrultusunda oluşturulmalıdır.

Çizelge ve şekiller sayfa kenar boşluklarını taşmayacak şekilde olabildiğince sayfanın üst bölümünde ya da ortaya yerleştirilmelidir. Boyutları bir sayfayı geçen çizelgeler, yazı alanının dışına taşmadan yan döndürülerek sunulabilir ya da çizelge bölünerek bir sonraki sayfadan devam edilebilir. Boyutları bir sayfayı geçen bölünmüş çizelgelerde, çizelgenin ilk kısmında, çizelgenin altına parantez içine

“(devam ediyor)” eklenir. Sonraki sayfada devam eden kısmın başına, aynı biçimde çizelge numarası ve yanına “(devam)” eklenerek, altına italik olarak çizelge başlığı yazılır. Ancak çizelge içi başlıklar mutlaka yer almalıdır. Çizelge ve şekiller bir kaynaktan doğrudan alınmış ya da uyarlanmış ise çizelgenin altında alınan kaynak belirtilmelidir ([Ek K](#)).

Araştırma amacı açısından önemli ise fotoğraf, gazete haberi, afiş vb. materyaller özgün renginde basılmalıdır. Bunun dışında, herhangi bir renklendirme ve gölgelendirme vb. yapılmamalıdır. İşitsel ve görsel materyalin üzerinde tez künyesinin yazılı olduğu CD’ye aktararak eklerde verilmesi gerekmektedir.

2.3. Arka Bölüm

Bu bölümde, kaynakların gösterimi, ekler ve özgeçmiş yer almaktadır.

2.3.1. Kaynakların Gösterimi

Kaynaklar bölümünde, metin içerisinde kullanılan kaynaklar alfabetik olarak verilmelidir. Metin içerisinde belirtilmeyen/kullanılmayan kaynaklar, Kaynaklar bölümünde kesinlikle yer almaz. Kaynakların gösterimine ilişkin genel ve sık kullanılan kurallar aşağıda belirtilmiştir. Diğer ayrıntılar için örneklere ve APA Yayın Kılavuzu’na bakılabilir.

- Yazar unvanları kaynaklarda yer almaz.
- Birden çok yazarlı eserlerde, yazarlar virgül ile ayrılır ve son yazardan önce “ve/and” bağlacı kullanılır.
- Kitap adları italik yazılır.
- Süreli yayınlarda dergi adları italik yazılır.
- Yayınevlerinin adları kısaltılmaz.
- Editörlü bir kitabı belirtmek için “(Ed.)” kısaltması kullanılır.
- Çeviri eserlerde, eser adından sonra çevirenin adı verilir.
- Basım bilgisi varsa eser adından sonra araç içinde basım bilgisi verilir.
- Süreli yayınlarda dergi adından sonra cilt, sayı numarası ve sayfa numaraları verilir.

APA Yayım Kılavuzu'nun altıncı basımı çerçevesinde sık kullanılan gösterimlere ilişkin örnekler aşağıda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için APA Yayım Kılavuzu'nun altıncı basımına başvurunuz.

2.3.1.1 Kitap

2.3.1.1.1. Tek yazarlı.

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve psikolojide ölçme: Klasik test teorisi ve uygulaması*. Ankara: ÖSYM Yayınları.

Aiken, L. R. (2000). *Psychological testing and assessment*. Boston: Allyn and Bacon.

2.3.1.1.2. Çok yazarlı.

Yazar, A., Yazar, B., ve/and Yazar, C. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

Linn, R., and Gronlund N. E. (1995). *Measurement assessment in teaching*. New Jersey: Prentice – Hall Inc.

Yazar, A., Yazar, B., Yazar, C., Yazar, D., Yazar, E., Yazar, F. ve/and Yazar, G. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. Yayın Yeri: Yayınevi.

Livermore, S., Smith, L., Richman, D.F., Fraser, G., Gurr, M., Lawrence, Z. ve/and Zuckerman, G. (2010). *Handbook for Teachers*. New York: NASW Press.

Yedi ve daha fazla yazarlı kitaplarda, ilk altı yazar ve son yazarın adı yazılır.

Yazar, A., Yazar, B., Yazar, C., Yazar, D., Yazar, E., Yazar, F. , Yazar, G., ... Yazar, L. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. Yayın Yeri: Yayınevi.

Livermore, S., Smith, L., Richman, D.F., Fraser, G., Gurr, M., Lawrence, Z., Zuckerman, G.,...Ercikan, K. (2010). *Handbook for Teachers*. New York: NASW Press.

2.3.1.1.3. Çeviri.

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Kitap adı* (A. Soyadı, Çev.). Yayın yeri: Yayınevi. (Kaynak Kitabın Yayın Yılı).

Siegel, S. (1977). *Davranış bilimleri için parametrik olmayan istatistikler* (Y. Topsever, Çev.). Ankara: Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları. (1956).

2.3.1.1.4. Editörlü bir kitapta bölüm.

Yazar, A. (Yayın Yılı). Yayın adı. A. Editör (Haz./Ed.). *Kitap adı* (s. sayfa numaraları). Yayın yeri: Yayınevi.

Yücel, C. ve Gülveren, H. (2006). Sınıfta öğrencilerin motivasyonu. M. Şişman, ve S. Turan (Ed.). *Sınıf yönetimi* (s. 74-88). Ankara: Pegema.

2.3.1.1.5. Tüzelkişi yazarlı.

Tüzelkişi. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

Devlet Planlama Teşkilatı. (2005). *Ekonomik ve sosyal göstergeler (1950-2004)*. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.

2.3.1.1.6. Ansiklopedi veya sözlük.

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Yayın adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.

2.3.1.2. Süreli Yayın (Makale)

2.3.1.2.1. Tek yazarlı dergi makalesi.

Yazar, A. (Yayın Yılı). Makale adı. *Dergi Adı*, cilt no (sayı), sayfa numaraları.

Ennis, R.H. (1985). A logical basis for measuring critical thinking skills. *Educational Leadership*, 43 (2), 44-48.

Boz, H. (2001). Kitle iletişim araçları ve suskunluk sarmalı. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 32 (1-2), 41-48.

2.3.1.2.2. Çok yazarlı dergi makalesi (Altı ve daha az).

Yazar, A., Yazar, B., ve/and Yazar, C. (Yayın Yılı). Makale adı. *Dergi Adı*, cilt no (sayı), sayfa numaraları.

Çokluk, Ö., ve Yılmaz, K. (2005). Üniversite öğrencilerinin eleştirel düşünmeye yönelik tutumları ile araştırma kaygıları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 41, 47-67.

Borman, W.C., Hanson, M. A., Oppler, S. H., Pulakos, E. D., and White, L.A. (1993). The people in organization. *Organizational Management*, 41, 21-30.

2.3.1.2.3. Çok yazarlı dergi makalesi (Yedi ve daha fazla)

Yazar, A., Yazar, B., Yazar, C., Yazar, D., Yazar, E., Yazar, F. ve/and Yazar, G. (Yayın Yılı). Makale adı. *Dergi Adı*, cilt no (sayı), sayfa numaraları.

Guo, S., June, B., May, F., Day, S. Bird, S., Tyro, B. ve/and Bate, B. (2009). Effects of small group process on personal goal setting. *Group Work*, 12(3), 1-7.

Yedi ve daha fazla yazardan oluşan makalelerde, ilk altı yazar ve son yazarın adı yazılır.

Yazar, A., Yazar, B., Yazar, C., Yazar, D., Yazar, E., Yazar, F., Yazar, G.,... Yazar, L. (Yayın Yılı). Makale adı. *Dergi Adı*, cilt no (sayı), sayfa numaraları.

Guo, S., June, B., May, F., Day, S. Bird, S., Tyro, B.,... Bate, B. (2009). Effects of small group process on personal goal setting. *Group Work*, 12(3), 1-7.

2.3.1.2.4. Baskıda olan makale.

Yazar, A., Yazar, B., ve/and Yazar, C. (baskıda). Makale adı. *Dergi Adı*.

Zekeriya, M., ve Kermenek, S.C. (baskıda). Suçlu davranışların kalıtsal kökenleri var mıdır? *Çocuk Psikolojisi*.

2.3.1.2.5. Popüler dergi makalesi.

Yazar, A., Yazar, B., ve/and Yazar, C. (Yayın Yılı, Ay). Makale adı. *Dergi Adı*, cilt no (sayı), sayfa numaraları.

Özbaşaran-Dede, N. (2008, Kasım). Küresel iklim savaşçıları: Solucanlar. *Bilim ve Teknik*, 492, 11-13.

2.3.1.2.6. Yazarı belirtilmiş gazete makalesi.

Yazar, A. (Yıl, Ay Gün). Makale adı. *Gazete Adı*, sayfa numarası.

Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, pp. A1, A4.

2.3.1.2.7. Yazarı belirtilmemiş gazete makalesi.

Makale Adı. (Yıl, Ay Gün), *Gazete Adı*, sayfa numarası.

Sağlıklı yağ reçetesi. (1993, Nisan 4). *Hürriyet*,s.15.

2.3.1.3. Yayımlanmamış Bildiri

Konuşmacı, A. (Yıl, Ay). *Bildiri adı*. Kongre/Sempozyum Adı'nda sunulan bildiri, Yer.

Göçer, S. (2010,Mayıs). *Deneme maddelerinin yer aldığı ve deneme maddelerinin olmadığı uyarlama bir ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelenmesi*. Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme II. Ulusal Kongresi'nde sunulan bildiri. Mersin Üniversitesi, Mersin.

2.3.1.4. Yayımlanmış Bildiri

Konuşmacı, A. (Yıl, Ay). Bildiri adı. A. Editör (Ed.), *Kongre/Sempozyum Adı* içinde (sayfa numarası), Yer.

Tezbaşaran, A. A. (2008). Psikolojik testler ve etik: Yanıtlanması gereken sorular. Nizamettin K. (Ed.), *I. Ulusal Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Kongresi* içinde (s.35-42). Ankara Üniversitesi.

2.3.1.5. Poster Bildiri

Konuşmacı, A. (Yıl, Ay). *Poster adı*. Kongre/Sempozyum Adı'nda sunulan bildiri, Yer.

2.3.1.6. Tez-Yayımlanmamış

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Tez adı* (Yayımlanmamış Yüksek lisans/Doktora/Sanatta yeterlik tezi). Üniversite Adı, Yer.

Veznedarođlu, L. (2007). *Okulda ve sınıfta örtük program (Bir özel ilkoğretim okulu örneği)* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Özdemir, H. (2006). *Kaliforniya Zihinsel Güdülenme Ölçeđi'nin uyarlanması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

2.3.1.7. Tez- Yayımlanmış

2.3.1.7.1. Ticari veri tabanından alınan tez.

McNiel, D. S. (2006). *Meaning through narrative: A personal narrative discussing growing up with an alcoholic mother* (Master's thesis). Available from ProQuest Dissertations and Theses database. (UMI No. 1434728)

2.3.1.7.2. Kurumsal veri tabanından alınan tez.

Adams, R. J. (1973). *Building a foundation for evaluation of instruction in higher education and continuing education* (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.ohiolink.edu/etd/>

2.3.1.7.3. İnternette alınmış tez.

Bruckman, A (1997). *MOOSE Crossing: Construction, community, and learning in a networked virtual world for kids* (Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology). Retrieved from <http://www-static.cc.gatech.edu/~asb/thesis/>

2.3.2. Ekler

Eklerde araştırmanın niteliğine uygun olarak ana metnin akışını bozacağı düşünölen ayrıntılı analiz çıktıları, kitap özeti, ölçme aracı, yönetmelik ve izin belgesi vb. yer alır. Başlık, ortalanmış, yukarıdan 3.5 cm, diğer bölüm başlıkları ile aynı yazı tipinde ve büyüklüğünde olmalıdır. Ekler, raporun genel biçimini bozmadan rapor metninden daha az yer kaplayacak biçimde tek satır aralığı ile verilmelidir. Ek başlıkları Ek A, Ek B, Ek C.1, Ek C.2 şeklinde adlandırılmalı ve eklerin başlığı içindekiler sayfasında yer almalıdır.

2.3.3. Özgeçmiş

Kişinin adı ve soyadı, öğrenim geçmişi, iş deneyimi, iletişim bilgileri belirtilmeli ve varsa yayın listesi eklenmelidir ([Ek L](#)).

BÖLÜM 3

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ

Tezsiz Yüksek Lisans Programları başta olmak üzere, yüksek lisans tezinin zorunlu olmadığı anabilim dallarında hazırlanan projeler, tez yazım yönergesine uygun olarak hazırlanmalıdır.

BÖLÜM 4

TEZ ÖNERİSİ

- Tez önerisi hazırlarken, tez yazımından farklı olarak, çift satır aralığı kullanılmalıdır.
- Tez önerisi, yazım ve noktalama kurallarına uygun, üçüncü tekil şahıs ve geniş zaman kipiyle yazılmalıdır. Ancak bazı araştırma yaklaşımlarında birinci tekil şahıs ve diğer zaman kipleri kullanılabilir.
- Tez önerisinde “Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar”, “Bulgular ve Yorumlar” ile “Sonuç ve Öneriler” bölümleri yer almaz.
- Tezden farklı olarak “Çalışma Planı” yer alır.
- Tez önerisi Kapak, Kaynaklar ve Ekler (varsa) sayfaları hariç en fazla 3000 sözcük olmalıdır.
- Yukarıda belirtilen durumlar dışında, “Tez Yazım Yönergesi”nde belirtilen kurallara uyulmalıdır.

Tez önerisinde bulunması gereken bölümler

Ön Bölüm

Başlık/İç Kapak

Ana Bölüm

Giriş

Problem/Problem Durumu

Amaç

Önem

Sayıtlılar (Varsa)

Sınırlılıklar

Tanımlar (Varsa)

Kısaltmalar (Varsa)

Yöntem

Araştırma Modeli

Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu/Çalışma Materyali/Çalışma Belgesi/Denekler

Veriler ve Toplanması

Verilerin Analizi

Çalışma Planı

Arka Bölüm

Kaynaklar

Ekler (Varsa

KAYNAKLAR

American Psychological Association.(2001). *Publication manual* (Fifth edition).
Washington, DC.

American Psychological Association.(2010). *Publication manual* (Sixth edition).
Washington, DC.